

Diyanet Çocuk Dergisinde İlhami Ayrancı'nın Hikâyeleri

Hatice Zeynep Dağ

 <https://orcid.org/0009-0009-7999-5656> | haticezeynepdag@gmail.com

Yüksek Lisans Öğrencisi, Ankara Yıldırım Beyazıt Üniversitesi, Ankara, Türkiye

Öz

Diyanet Çocuk dergisi 1979 yılında yayın hayatına başlamış ve günümüzde de ayda bir yayımlanmaya devam eden bir çocuk dergisidir. Adında da yer aldığı gibi Diyanet İşleri Başkanlığına aittir. Dinî bir dergide çocuk edebiyatının nasıl yer edindiğini görmek dinî çocuk edebiyatının gelişimi için önem arz etmektedir. Söz konusu süreli yayının uzun soluklu olması bu gelişimi açıkça gözler önüne sermektedir. Edebiyatımızda çocuklara yönelik yazımda ilk başvurulun türler masal ve hikâyedir. Hikâye türü, çocuklara verilmek istenen değerleri kazandırma konusunda çokça tercih edilmiştir. Bu sebeple çalışmada Doç. Dr. İlhami Ayrancı'nın Şubat 1993-Kasım 2002 tarihleri arasında dergide yayınlanmış olan on beş hikâyesi incelenmiştir. Kısaca dergiye ait bilgiler zikredildikten sonra yazar İlhami Ayrancı hakkında bilgi verilmiştir. Ardından on beş eserin incelemesi yapılarak üstünde önemle durulan konular tespit edilmiş ve bunların pedagojik açıdan çocuğa göreliği tartışılmıştır. 1979-2013 yılları arasındaki sayılar dijital ortama aktarılmamıştır. Çalışma, Diyanet İşleri Başkanlığı Kütüphanesinde yer alan süreli yayınlar arşivinde gerçekleştirilmiştir. Yazılar anı özelliği taşımakla beraber hikâyeleştirilerek aktarılmıştır. Bu sebeple tarafımızca hikâye olarak ele alınmıştır. Hikâyelerin kimi zaman başında kimi zaman da sonunda okuyucuyla konuşur gibi sohbet havasında kısımlar bulunmaktadır. Her yazı birbirinden bağımsızdır. Yazar bir öğretmendir ve genellikle öğrencileriyle okul ortamındaki diyaloglarına yer vermektedir. Ulaşılan sonuçlara göre hikâyeler sınıflandırmaya uygun değildir. Fakat muhtevaya değinecek olursak dergide yer alan on beş hikâyeden beşinde anne kavramı üzerinde durulmuştur. Anneye değer vermenin ve itaatın önemi üzerine yazılar kaleme alınmıştır. İki hikâyede çocuklara oruç, kandil gibi dinî terimler hakkında bilgiler verilmiştir. Bununla birlikte hikâyelerde açgözlü olmak, kıymet bilmek, önyargılı olmamak, kalp kırmamak gibi konulara yer verilmiştir. "...cesetler yamaçtan ancak parça parça toplanabilmişti." gibi pedagojik açıdan uygun olmayan betimlemeler olmakla birlikte yazarın çocuklara karşı hassaslığı da açıkça görülmektedir. Diyanet Çocuk dergisinde yayınlanan İlhami Ayrancı'nın kaleme aldığı hikâyeler hem ahlaki hem dinî konularda çocukları bilgilendirmektedir.

Anahtar Kelimeler

Türk İslam Edebiyatı, İlhami Ayrancı, Diyanet Çocuk Dergisi, Çocuk Edebiyatı, Çocuk Hikâyeleri.

Etik Beyan	Bu çalışma, Türkiye Sosyal Bilimler Sempozyumu'nda sunulan "Diyanet Çocuk Dergisinde İlhami Ayrancı'nın Hikâyeleri" adlı tebliğin özetidir.
Türü	Bildiri Özeti
Geliş Tarihi	26.07.2023
Kabul Tarihi	28.07.2023
Yayın Tarihi	10.08.2023
Kategori	Sanat ve Beşeri Bilimler, Dini Araştırmalar, İlahiyat, Sanat ve Beşeri Bilimler, Dil ve Dilbilim
Araştırma Alanı	Türk İslam Edebiyatı
Sempozyum	:
Adı	3. Türkiye Sosyal Bilimler Sempzyumu
Web	https://sempozyum.okuokut.org/index.php/tsbs/article/view/517
Yer ve Tarih	Çevrim İçi - 26-31 Ağustos 2023
Sponsor	Ankara Yıldırım Beyazıt Üniversitesi; Oku Okut Derneği
Bildiri Oturum Bilgisi	12. Oturum - 28 Ağustos 2023 Pazartesi 15:00 - 16:10
Telif Hakkı	© 2023 Hatice Zeynep Dağ. Yazar telif hakkını elinde tutarak yayımcıya uygun lisans ile yayım izni vermiştir.
Lisans	
Yayımcı	Oku Okut Yayınları
Kaynak Gösterimi	Dağ, Hatice Zeynep. "Diyanet Çocuk Dergisinde İlhami Ayrancı'nın Hikâyeleri". 3. <i>Türkiye Sosyal Bilimler Sempozyumu Bildiri Özetleri Kitabı</i> . ed. Abdullah Demir. 369-372. Ankara: Oku Okut Yayınları, 2023. https://doi.org/10.55709/okuokutpress.54

İlhami Ayrancı's Stories in the Diyanet Çocuk (Diyanet Children)

Hatice Zeynep Dağ

 <https://orcid.org/0009-0009-7999-5656> | haticezeynepdag@gmail.com
Master's Student, Ankara Yıldırım Beyazıt University, Ankara, Türkiye

Abstract

The Diyanet Çocuk (Diyanet Children) is a journal for children that started its publication life in 1979 and continues to be published once a month today. As stated in its name, the journal belongs to the Presidency of Religious Affairs. Studying how children's literature gets a place in a religious magazine is important for the development of religious children's literature. The fact that the periodical in question of the journal has a long history clearly demonstrates this development. In Turkish literature, the first forms used in writing for children are fairy tales and stories. The story type is widely preferred to give children the values they want to be given. For this reason, in this study, fifteen stories of Assoc. Prof. Dr. İlhami Ayrancı, published in the journal between February of 1993 and November 2002, were examined. After the information about the journal was mentioned first, information about the author Ayrancı was given. Fifteen works then were examined, and the outstanding topics were identified, and their pedagogical relation to the child was discussed. The volumes between 1979 and 2013 have not been digitized. Therefore, the study was carried out in the periodicals archive located in the Library of the Presidency of Religious Affairs. Although the writings have a memoir feature, they have been conveyed by narrating. For this reason, it has been evaluated as a story. Some parts are in the mood of conversation as if talking to the reader, sometimes at the beginning of the stories and sometimes at the end. Each part is irrespective of each other. The author acts a teacher and often includes dialogues with his students in the school environment. According to our findings, the stories are not suitable for classification. However, if we refer to the content, five of the fifteen stories focuses on motherhood. Some have been written on the importance of caring for the mother and obedience. In the two stories, children were given information about religious terms such as "fasting and religious day". In addition, in the stories, there are topics such as not being greedy, appreciating, not being prejudiced, and not breaking hearts. On the other hand, some sentences like "...the bodies could only be recovered from the hillside piece by piece." which are pedagogically inappropriate descriptions includes, but the author's sensitivity to children is clearly visible. The stories written by Ayrancı, published in the Journal of Diyanet Children, inform children about both ethical, moral, and religious issues.

Keywords

Turkish Islamic Literature, İlhami Ayrancı, Diyanet Çocuk (Diyanet Children), Children's Literature, Children's Stories.

Ethical Statement	This paper is a summary of the study titled “İlhami Ayrancı’s Stories in the Diyanet Çocuk (Diyanet Children)” presented at the 3rd Turkish Symposium of Social Science.
Type	Conference Proceeding
Received	2023-07-26
Accepted	2023-07-28
Published	2023-08-10
Category	Art & Humanities, Religion & Theology, Art & Humanities, Language & Linguistics
Research Area	Turkish Islamic Literature
Conference	:
Title	The 3rd Turkish Symposium of Social Sciences
Web	https://sempozyum.okuokut.org/index.php/tsbs/article/view/517
Location & Date	Online - August 26-31, 2023
Sponsor	Ankara Yıldırım Beyazıt University; Oku Okut Association
Proceeding Session	Session 12 - August 28, 2023, Monday 15:00 - 16:10
Copyright	© 2023 Hatice Zeynep Dağ. The author retains the copyright and provides the publisher with a proper license to publish.
License	
Publisher	Oku Okut Press
Citation	Dağ, Hatice Zeynep. “İlhami Ayrancı’s Stories in the Diyanet Çocuk (Diyanet Children)”. <i>The 3rd Turkish Symposium of Social Sciences: The Book of Abstracts</i> . ed. Abdullah Demir. 369-372. Ankara: Oku Okut Press, 2023. https://doi.org/10.55709/okuokutpress.54